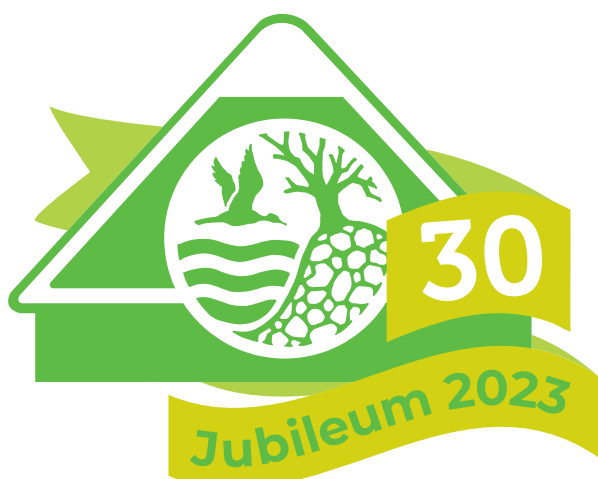

JAARVERSLAG 2023

INHOUDSOPGAVE		
VOORWOORD		2
1 ALGEMEEN		3
	1.1 PERSONEEL	3
	1.2 BESTUUR	3
	1.3 VRIJWILLIGERS	4
2 ACTIVITEITEN		5
	2.1 BASISONDERWIJS	5
	2.1.1 Nieuw lesmateriaal	5
	2.1.2 Uitleen lesmateriaal basisonderwijs	7
	2.1.3 Uitleen lesmateriaal overige gebruikers	8
	2.1.4 Uitleen lesmateriaal	8
	2.1.5 Natuurouders	8
	2.1.6 Activiteiten BO Thema's: Klimaat/Duurzaamheid, (Zwerf)Afval, Natuur/Biodiversiteit, Gezondheid/Jong Leren Eten	10
	2.1.7 Overzicht gastlessen en excursies	15
	2.2. VOORTGEZET ONDERWIJS	15
	2.3 BEWONERS/TOERISTEN/JEUGD	16
	2.3.1 Hollandsche Hoevedag (geannuleerd)	16
	2.3.2 We are the pollinators	17
	2.3.3 Internationale Modderdag	17
	2.3.4 Ouderprojecten "Terugblik op de Oosterschelde"	17
	2.3.5 Schoon Zeeland: Schone Schelde NLDoe	18
	2.3.6 Schoon Zeeland: Uitreiking TOOSZ	18
	2.3.7 Schoon Zeeland: Hollandsche Hoeve Schoon	18
	2.3.8 Schoon Zeeland: World-Clean-Up Day	19
	2.3.9 Schoon Zeeland: Goese Sasdag	19
	2.3.10 Schoon Zeeland: Tuinvogels op de kinderboerderij	19
	2.3.11 Actie Plan Boom	20
	2.3.12 Vrijwilligersuitje	20
	2.3.13 Laarzenkastje	20
	2.3.14 Ons Tuintje	21
3 OVERLEG & NETWERK		22
4 DIVERSEN		23
	4.1 NIEUWJAARSBIIJEENKOMST	23
	4.2 STAGIAIRE	23
	4.3 PUBLIC RELATIONS	23
	4.4 CURSUSRUIMTE EN KANTOOR	24
	4.3.1 Gebruik cursusruimte	24
	4.3.2 Arbozorg/veiligheid	24
	4.3.3 AVG	24
	4.3.4 Opleiding/ontwikkeling	24
5 BIJLAGEN – Cijfers en MEC in de Media		25
FINANCIEEL JAARVERSLAG		

VOORWOORD

Het was een bijzonder jaar, 2023, want het MEC bestond 30 jaar!

Zoals u in dit jaarverslag kunt lezen is dit gevierd met onze vrijwilligers en onze 2 vaste medewerkers, een zeer geslaagd uitje naar Kalmthout.

Dankzij al deze mensen is er weer veel gedaan, veel lessen en activiteiten, vragen beantwoord en leskisten uitgeleend. Kortom veel mensen bereikt, jong en oud.

Toenemend wordt er samengewerkt met de andere organisaties in onze provincie, een prima ontwikkeling die er voor zorgt dat we nog efficiënter kunnen werken. Uiteraard zijn we ook blij dat de samenwerking met de gemeentes goed is en blijft.

Helaas blijft educatie betreffende milieu, klimaat, afval, waterhuishouding hard nodig want 2023 kende veel records: Minste vlinders, grootste droge en natte periodes, hoogste temperaturen en nog steeds veel plastic en afval.

We kunnen met een positief gevoel terug kijken op het afgelopen jaar en we wensen jullie veel leesplezier om het MEC te blijven promoten en steunen.

Conny Miermans
Voorzitter

1. ALGEMEEN

1.1 PERSONEEL

De werkzaamheden voor het MEC werden uitgevoerd door de coördinator (26,2 uur), de medewerker educatie/financiën (21,6 uur). In totaal was de vaste bezetting 1,3 fte. Op projectbasis is er een tijdelijke uitbreiding van 0,1 fte (3,6 uur) voor de coördinator voor de activiteiten van Schoon Zeeland.

Een stagiaire van Hogeschool van Hall Larenstein heeft de eerste maand van het jaar haar stageperiode van een half jaar afgerond. Zij heeft in totaal 36 uur per week stage gelopen.

1.2 BESTUUR

Het Dagelijks- en Algemeen Bestuur kwam 4 keer bij elkaar. In het Algemeen Bestuur zijn er een aantal bestuurswisselingen geweest. Hieronder een overzicht.

Mw. C. Miermans, voorzitter (DB)

Mw. H. Westerveld, penningmeester (DB)

Dhr. S. Mackintosh, secretaris (DB)

* Gemeente Kapelle

Mw. J. Veldhuizen

Dhr. A. Witkam

Dhr. N. van der Hoest

Dhr. A. van der Maas

Mw. M. van der Jagt

* Gemeente Goes

* Gemeente Borsele

* Gemeente Reimerswaal

* Gemeente Noord-Beveland

* Stichting BZZB (Behoud de Zak van Zuid-Beveland)

Het Algemeen en Dagelijks bestuur is onbezoldigd.

1.3 VRIJWILLIGERS

Bij het MEC hadden we in 2023 ongeveer 25 vrijwilligers. Er hebben zich 3 nieuwe vrijwilligers gemeld en niemand is vertrokken. We zitten dus nog steeds goed in de vrijwilligers. Zij geven o.a. gastlessen, lezingen, naschoolse activiteiten, bemannen de infokraam tijdens markten of zitten in het bestuur. Omdat er meer gastlessen op scholen worden aangevraagd zijn we nog wel op zoek naar gastdocenten die dit willen en kunnen doen. Ook de naschoolse activiteiten nemen toe. Om vrijwilligers te werven hebben we in 2023 nog gebruik gemaakt van de site <http://natuurwerkzeeland.nl/> maar halverwege het jaar is site deze afgesloten. Verder plaatsen we op onze eigen site vacatures en werven we via Social Media. En natuurlijk komen er ook vrijwilligers “aanwaaien” wat heel leuk is.

Zonder de hulp van onze trouwe vrijwilligers kunnen veel van onze activiteiten niet uitvoeren. In december hebben we naar alle vrijwilligers een kerst- en nieuwjaarsgroet gestuurd met de uitnodiging voor het vrijwilligersuitje in het voorjaar van 2024. Natuurouders worden niet bij onze vrijwilligers gerekend. Zij zijn verbonden aan een school.

2. ACTIVITEITEN

Het afgelopen jaar was weer een jaar vol activiteiten. Er is veel gebruik gemaakt van het aanbod van lesmateriaal, gastlessen en activiteiten.

2.1 BASISONDERWIJS

2.1.1 Ons lesmateriaal

We blijven ons materiaal kritisch onder de loep nemen en aanpassing zijn dan ook noodzakelijk. Onze stagiaire is eind 2022 een onderzoek gestart onder leerkrachten die gebruik maken van ons lesmateriaal. Dit onderzoek is begin 2023 afgerond en geeft een aardig beeld hoe leerkrachten het materiaal gebruiken en wat hun wensen zijn. Voor ons fijn omdat we willen dat het materiaal ook echt in de klas en daarbuiten ingezet wordt.

Dit onderzoek is voor ons ook een aanleiding geweest om in het nieuwe schooljaar 2023/2024 de gebruikers van leskisten een korte evaluatie toe te sturen. Zo weten we hoe het materiaal gebruikt is, of ze iets missen en of ze met de leerlingen naar buiten zijn geweest.

Hieronder een lijst met materialen die vernieuwd of nieuw ontwikkeld zijn door ons en de materialen die we aangeschaft of gekregen hebben.

Ontwikkeld Nieuw

Leskist Wieren (mede mogelijk gemaakt door Jong Leren Eten Zeeland)

Tuinvogelsinformatie bordjes inclusief nestkastje voor op de kinderboerderij

Leskist Vlinders (onderbouw)

Leskist Bomen (onder- midden-bovenbouw)

Tas "Oogsten uit de moestuin" inclusief drooggoventje (mede mogelijk gemaakt door Jong Leren Eten)

Vernieuwd

Leskist Job vindt een veer (onderbouw)

Leskist Vlinders (midden- en bovenbouw)

Extra opdrachten voor de leskist Vogels op school (onder-midden-bovenbouw)
 Extra tassen Expeditie Hollandsche Hoeve (middenbouw)
 Leskist Oud papier – nieuwpapier (midden-bovenbouw)
 Leskist Paddenstoelen (onder-midden-bovenbouw)
 Leskist Zand & Stenen (onderbouw)
 Tas "Windekind" (onderbouw)
 Tas "Stoeplantjes" (onder-midden-bovenbouw)
 Spellenkist voor "Wattjes" aangevuld met het spel "Windkracht" (bovenbouw)

Aangeschaft Nieuw

Opgezette Grote Bonte Specht, heggemus, roodborstje, 2 huismuisjes en een eekhoorn.

Gekregen Nieuw

Droogoventje voor de moestuin (Jong Leren Eten Zeeland)

Orientatie Expeditie Poelbos

Op de Bevelanden hebben we inmiddels 3 natuur-expedities uitgezet op locaties waar schoolklassen makkelijk naar toe kunnen gaan. Een expeditie bestaat uit een routekaart + opdrachten over de natuur die je in het gebied tegen komt. In de expeditietas die erbij hoort zitten materialen die je nodig hebt om de opdrachten uit te voeren.

In samenwerking met Staatsbosbeheer is er een start gemaakt voor een nieuwe expeditie in het Poelbos. Oriënterende gesprekken met 1 school en de boswachter van het gebied zijn geweest en de plannen worden verder uitgewerkt.

Presentatie nieuwe leskist "Wieren"

Alle Zeeuwse NME collega's zijn samen op wierenwandeling geweest met "Wildwier". Aanleiding was de presentatie van de nieuwe leskist over wieren voor het basisonderwijs. De kist en excursie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van Jong Leren Eten Zeeland. Voor de natuurouders zijn er nog 2 aparte wandelingen georganiseerd, zie kopje natuurouders.

JAMMERRRRRR

Onze mooie slechtvalk die we nog niet zolang hadden is helaas “kwijtgeraakt of werggevlagen” tijdens een kijkdag op een basisschool. Maar mocht iemand deze nog tegenkomen, geef ons een seintje, dan nemen we contact op.

Voorbereiding Escaperoom Plastic Soep

Wij zijn in november een kijkje gaan nemen bij de uitvoer van de Escaperoom Plastic Soep van het IVN Het Groene Wiel in Wageningen. Dit in verband met de aanschaf van deze Escaperoom. Wordt vervolgd in 2024.

Geopark Schelde Delta – lesmateriaal in ontwikkeling

Het MEC is betrokken als partner bij het nieuwe GEOPARK Schelde Delta. Educatie hierover is samen met een Vlaams NME centrum en het IVN opgepakt. In 2023 is het materiaal in de vorm van een leskist uitgeprobeerd door een school in Goes. De kist is daarna naar een Vlaamse school gegaan om deze uit te proberen. Nadat alle opmerking zijn verwerkt zal de kist in 2024 klaar zijn en uitgeleend worden door de NME centra in het Geopark Schelde Delta.

Uitverkoop

Om de leskisten actueel en netjes te houden worden sommige materiaal vervangen. De oude materialen zijn nog prima om te gebruiken en daarom organiseren wij jaarlijks tegen de zomervakantie een kleine markt. Leerkrachten, scouting en ander publiek komen graag een kijkje nemen en kopen voor een zacht prijsje leuke spulletjes. Zo krijgt het materiaal nog een 2de of 3de leven. Twee vrijwilligers staan in de kraam.

2.1.2 Uitleen lesmateriaal basisonderwijs

Het aantal scholen dat in het jaar 2023 materiaal geleend heeft wordt per gemeente weergegeven in tabel 1 (voor een specificatie van uitleen per school, zie bijlage 1).

Tabel 1	2021 (2de coronajaar)		2022 (half coronajaar)		2023	
Gemeente	Aantal scholen	Scholen die materiaal lenen	Aantal scholen	Scholen die materiaal lenen	Aantal scholen	Scholen die materiaal lenen
Borsele	17	9	17	9	17	14
Goes	24	21	24	20	25	24
Kapelle	8	7	8	6	8	7
Noord-Beveland	4	2	4	3	4	3
Reimerswaal	16	10	16	13	16	14
Totaal	69	49	69	51	70	62

2.1.3 Uitleen lesmateriaal overige gebruikers

Onze lesmaterialen worden regelmatig uitgeleend aan andere gebruikers dan de basisscholen in de regio. Bijvoorbeeld aan de scouting, zorginstellingen, kinderopvang etc. Gebruikers buiten de regio betalen voor het lenen en gebruik van ons lesmateriaal.

2.1.4 Uitleen lesmaterialen

In tabel 2 staat het aantal uitleningen vanaf schooljaar 2021 genoemd. Een stijging is duidelijk te zien.

Tabel 2	2021 (corona 2)	2022	2023
Totaal scholen (bo en vo)	454	521	675
Totaal overige gebruikers (incl. buiten de regio)	224	281	287

2.1.5 Natuurouders

Natuurouders helpen de leerkracht mee om het natuur- en milieueducatie op school te ondersteunen. Ze organiseren excursies en buitenactiviteiten. Een belangrijke doelgroep voor het MEC om blijvend aandacht aan te besteden.

In 2023 is de lijst met natuurouders op de Bevelanden eens goed nagelopen en opgeschoond. Wij hebben geen cijfers van ouders die op school actief zijn als natuurouder maar geen cursus hebben gevolgd.

Workshop voor nieuwe natuurouders

Dit jaar hebben de introductieworkshop voor nieuwe natuurouders op een andere manier aangepakt. Er worden niet 1 of 2 datums gepland waar iedereen zich voor kan inschrijven maar we geven de workshop vraaggericht. Heeft een school een groepje met nieuwe natuurouders dan plannen we in overleg een datum en tijd voor de introductie. Deze groepjes zijn in totaal klein maar het voordeel hiervan is dat de deelnemers zich meer verplicht voelen om te komen en men zich meer verbonden voelt met elkaar. Ze maken kennis met het MEC, de werknemers en de materialen. Er is een drempel weg en leuk om te zien dat mensen enthousiast worden en aan de slag willen. Er zijn 5 introductie workshops gegeven voor nieuwe natuurouders met in totaal 29 deelnemers.

Training "Oogst verwerken uit de schoolmoestuin"

Nieuw

Naar aanleiding van de moestuincursus die gegeven is in 2022 hebben wij een workshop georganiseerd die wat dieper ingaat op het oogsten uit de moestuin en de verwerking daarvan. Een praktische cursus waarbij de ouders direct aan de slag konden met fermenteren en fruitleer maken. Er waren 8 deelnemers.

Wierenwandeling voor natuurouders **Nieuw**

Om het nieuwe leskist "Wieren" te promoten hebben we 2 x een wierenwandeling georganiseerd. Welke wieren komen er in de Oosterschelde voor, wat zijn de voedingswaarden en hoe maak je het klaar. Maar ook wat de regels zijn omtrent wieren plukken. Er waren 17 deelnemers.

Workshop Risicovol spelen langs de waterkant Nieuw

I.s.m. het IVN hebben we een online workshop georganiseerd voor natuurouders in Zeeland. Waterbeestjes scheppen uit de sloot en een populaire activiteit op scholen maar hoe doe je dat veilig? Er waren 12 deelnemers.

De 2de workshop slootjes en drinkputten die hierbij aansloot is helaas niet doorgegaan i.v.m. te weinig aanmeldingen.

2.1.6 Activiteiten BO

Naast de uitleen van het lesmateriaal organiseren we jaarlijks verschillende activiteiten voor het basisonderwijs. Alle scholen op de Bevelanden worden hiervoor benaderd en kunnen zich vervolgens aanmelden. De thema's van de activiteiten zijn: Klimaat & Duurzaamheid – Natuur & biodiversiteit – Afval & zwerfafval – Gezonde & duurzame voeding

THEMA KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

Warme truiendag

Vrijdag 10 februari hebben ruim 400 leerlingen van 15 verschillende scholen de “Muts op, muts af quiz” gespeeld onder begeleiding van een burgemeester of wethouder. De Warme truiendag is een landelijke actie die elk jaar gehouden wordt om aandacht te vestigen op het klimaat en klimaatverandering. Door samen de quiz te spelen, die ontwikkeld is door het MEC, leren de kinderen het belang van energiebesparing en wat ze zelf kunnen doen.

Er waren ook nog duurzame prijzen te winnen. Op 3 scholen hebben ze de quiz zelf gespeeld met nog eens 80 leerlingen.

Zeeuwse klimaatweek 30 oktober t/m 5 november “Voorleesactie”

Tijdens de Zeeuwse Klimaat week zijn er 6 scholen uitgenodigd om deel te nemen. Een burgemeester en 5 wethouders een verhaal voorgelezen uit “De kracht van nieuwe Energie” en de “Wereld van Kleding”. Naar aanleiding van het verhaal zijn ze met de leerlingen in gesprek gegaan over het thema duurzaamheid, klimaat en energiebesparing en wat ze zelf kunnen doen.

Zeeuwse Klimaatweek 30 oktober t/m 5 november “Gastlessen in de gemeente Kapelle”

I.s.m. de gemeente Kapelle is naast de voorleesactie nog een extra programma gemaakt met gastlessen voor de scholen in Kapelle. Ons aanbod was de gastles “Een spannend warmte experiment” voor de bovenbouw waarbij de leerlingen concreet aan de slag gaan met het isoleren van een voorbeelhuisje uit de Isolatiekisten. De gastles “Oudpapier – Nieuw papier” voor de middenbouw laat zien dat afval niet bestaat. De leerlingen zijn van het oude papier weer nieuw papier gaan scheppen. Dat spaart bomen!

In totaal zijn er 10 gastlessen gegeven op 4 verschillende scholen in de gemeente Kapelle.

Opening Duurzaam bedrijventerrein gemeente Borsele

Gemeente Borsele is bezig met het verduurzamen van bedrijventerreinen in de gemeente. Dit kan op verschillende manieren en 1 manier is om de terreinen meer te vergroenen en de biodiversiteit te verbeteren. Voor het bedrijventerrein in 's Gravenpolder heeft het MEC een idee voorgesteld, het programma in elkaar gezet en materiaal besteld. Wethouder Witkam onthulde het nieuwgeplaatste insectenhotel en heeft samen met ruim 90 schoolkinderen van de 3 scholen 200 biologische bolletjes gepland aan de rand van het bedrijven terrein. Vanaf februari 2024 tot aan de zomer moet daar een bloemenzee ontstaan.

AFVAL EN ZWERFAFVAL

“Schoon Zeeland” Gastles Plasticsoep / Zwerfafval

Deze gastles wordt al een aantal jaar gegeven op basisscholen door een zeer ervaren en enthousiaste gastdocent. Na deze les steken de leerlingen zelf de handen uit de mouwen en gaan zwerfafval rapen in de schoolomgeving.

In totaal zijn er 28 gastlessen en de klas gegeven en 22 opruimacties in de schoolomgeving geweest op 16 verschillende scholen

Activiteit “Het Groene Strand”

22 Leerlingen van basisschool de Vliete uit Noord-Beveland hebben zich ingezet voor hun strandje aan de Oosterschelde. Vooraf hebben ze een gastles gehad over broedvogels op het strand en over

“Plasticsoep”. Een combi tussen biodiversiteit en zwerfafval.

Daarna hebben de leerlingen afval geraapt op het strandje waar de vogels gaan broeden. Zo is het strand weer een stukje schoner en de leerlingen begrijpen waarom sommige stukjes strand een korte periode afgesloten zijn voor publiek.

NATUUR EN BIODIVERSITEIT

Nationale vogeltelling: “Vogelvoerpakket”

Een sympathieke om scholen te stimuleren mee te doen met de Nationale Vogeltelling in januari. Het pakket bestaat uit pinda's, zaad, vet, pinda-kaas + een beschrijving hoe zelf de hapjes te maken. De hapjes worden vervolgens op het schoolplein gehangen en de vogels kunnen bestudeerd én geteld worden. Het is een mooie manier om je eigen natuurlijke omgeving en de gebruikers daarvan te leren kennen. Het lesmateriaal dat de “Vogelbescherming” levert kan gratis worden gebruikt. Dit jaar brak net een periode van vorst uit toen de DIY pakketten opgehaald werden. Er zijn 48 pakketten gereserveerd door 26 verschillende scholen. Daarnaast zijn onze opgezette tuinvogels en verrekijkers tijdens deze winteractiviteit allemaal uitgeleend!

Vaartocht Oosterschelde

Een mooie activiteit uit de doorgaande leerlijn Oosterschelde is “Varen op de Oosterschelde met schoolklassen”. Speciaal voor leerlingen die in groep 5 en 6 van het basisonderwijs zitten hebben we een educatief programma opgezet wat al jaren op voldoende deelname kan rekenen. De vaartocht is inmiddels heel geliefd en na het uitzetten bij de scholen waren alle 16 vaartochten binnen het uur geboekt. De reservelijst was ook dit jaar weer groot (11 scholen) maar gelukkig hebben we extra budget gekregen waardoor er nog toch nog wat schoolklassen konden gaan varen. In totaal zijn er 20 vaartochten geweest. Gemiddeld varen er 25 leerlingen per tocht mee.

Imker in de klas

Ook dit jaar was er weer volop belangstelling voor de gastles “Imker in de klas”. Veel scholen hebben gebruik gemaakt van dit aanbod en zijn aan de slag gegaan met honingbijen, wilde bijen en insecten in het algemeen. De lessen worden voor zowel aan de onder- midden als bovenbouw aangeboden. In dit jaar zijn er 2 nieuwe imkers ingewerkt aan de slag gegaan op de scholen. In totaal

zijn er nu 4 imkers die gastlessen verzorgen op de scholen. Leerkrachten maken graag gebruik van de gastles en lenen daarbij vaak de bijenkorf voor de onderbouw of de bijenleskist. In totaal zijn er 29 gastlessen gegeven op 12 verschillende scholen.

Odyzee onderzoekt het waterleven

Leerlingen van de Odyzeeschool zijn een ochtend op bezoek geweest en hebben het waterleven in de drinkput onderzocht. Na de instructie zijn ze op pad gegaan en hebben waterbeestjes geschept in de drinkput die ligt in de wei bij de Hollandsche Hoeve. Daarna konden ze de vangsten determineren m.b.v. binoculairs. Dit is superactiviteit waarbij natuurbeleving samengaat met onderzoek opdoen en kennis vergaren.

Naschoolse activiteiten

Noord-Beveland - Talent voor de Toekomst - Bons

Organisaties zoals BONS in Borsele en Talent voor de Toekomst maken jaarlijks gebruik van ons aanbod voor activiteiten na schooltijd. Bons heeft ons aanbod opgenomen in hun Magazine voor de scholen. Ook de gemeente Noord-Beveland heeft in de eerste helft 2023 naschoolse activiteiten aangevraagd.

We hebben 2 gastdocenten die de naschoolse activiteiten verzorgen. Samen met de leerlingen gaan ze op pad om de natuur in eigen omgeving te ontdekken. Er wordt gebruik gemaakt van o.a. Tiny Forests of parkjes die vlakbij de school liggen. Een groen schoolplein is ook altijd aantrekkelijk. Er doen tussen de 8 en 25 kinderen mee met een activiteit.

	Aantal activiteiten	Aantal scholen
Bons	18	8
Talent voor de toekomst	8	3
Noord-Beveland	21	3
Totaal	47	14

Onderwijsservicebus "De Columbus"

Ook in 2023 heeft het MEC 4 x een collectie aan materiaal geleverd voor de onderwijsservicebus "De Columbus". Deze rijdt in verschillende dorpen in Zeeland. Voor het MEC is dit interessant want schoolklassen bezoeken de bus ook. Leerkrachten zien het lesmateriaal en kunnen het vervolgens bij ons lenen.

GEZONDHEID/JONG LEREN ETEN

Wintergroenten; een gratis pakket voor scholen

Het wintergroentenpakket is een manier om kinderen te leren wat biologische regionale groenten van het seizoen zijn en waarom dit een duurzame keuze is. Daarnaast leren ze met de groenten te koken en ze te eten. Het pakket wordt geleverd door de Grote Verleiding in Kruiningen en samen met het lespakket halen de scholen het zelf op bij het MEC. Er zijn 28 pakketten uitgedeeld aan 18 scholen.

Zaden; een gratis pakket voor scholen en BSO's

Het onderwijs wordt door gemeentes, provincie, het IVN en ons gestimuleerd de schoolpleinen te vergroenen. Een moestuin of voedselbos is een aanwinst voor de leerlingen. We ondersteunen dat met ons (nieuwe) educatiemateriaal. Ook landelijke acties zetten we i.s.m. de Zeeuwse NME-centra en ons netwerk uit bij de regionale scholen.

Voor de actie gratis groentezaden van De Rijk-Zwaan hebben 27 scholen en 11 BSO's zich aangemeld en zijn aan de slag gegaan met het kweken van groenten in de moestuin of thuis op de vensterbank.

Kracht van kruiden; een gratis pakket voor scholen

Nadat scholen aan de slag gegaan zijn met het zadenpakket kunnen ze naar een aantal weken ook het kruiden-
duur-
pakket ophalen bij ons. Met de 5 biologische planten kan je op een zame manier je voedsel smakelijker maken. Het sluit ook heel goed aan bij het moestuinieren op school. In totaal zijn 15 pakketten uitgedeeld aan 14 scholen. Het pakket is geleverd door "De Grote Verleiding" in Kruiningen.

Presentatie "Sam, de Waterman"

In het kader van "Borsele drinkt water" zijn we weer op stap gegaan met ons lesmateriaal "Sam de Waterman". Op basisschool "De Rank" las wethouder van der Plasse voor uit het boek van Sam de Waterman. Sam beleeft allerlei avonturen en krijgt daarvan enorm veel dorst. Dat lest hij met een glas water en alle kinderen drinken mee.

Paddenstoelen kweekpakket

In verband met ons 30-jarig bestaan hebben we een extra pakket uitgedeeld aan de basisscholen. We hadden er 25 om te verdelen. Elke school die een paddenstoelenkist heeft geleend kreeg er een pakket bij. Zo kunnen de leerlingen zelf zien wat een paddestoel is en hoe hij groeit. Daarna oogsten er lekker opeten. Alle pakketten zijn uitgedeeld.

2.1.7 Overzicht gastlessen

Er zijn 9 gastdocenten actief die samen gastlessen of excursies hebben gegeven. Alleen de gastles "Egels en andere dieren van de Mikke" is helemaal niet doorgegaan. Dit keer i.v.m. de heftige vogelgriep en onderbezetting van het personeel van de Mikke. Gastlessen worden uit ons eigen budget gefinancierd tenzij anders is aangegeven.

Gastles	Aantal	Bijdrage school
(Trek)vogels	-	1ste gratis
Zwerfafval/Plasticsoep	28	Gratis
Zwerfafval opruimactie	22	Gratis
KinderRES	9	Gratis
Spannend Warmte Experiment	10	Gratis
Oud papier - Nieuw papier	3	Gratis
Egels en andere dieren van de Mikke	-	1ste gratis
Imker in de klas	29	1ste gratis
Zeehonden in de Zeeuwse Delta	-	1ste gratis
Groene strand	2	Gratis

2.2 VOORTGEZET ONDERWIJS /MBO

Veldwerkochtend voor Pabostudenten

Begin januari hebben we 76 1ste jaars PABO studenten ontvangen bij Terra Maris en ondergedompeld in Natuur- en Milieu Educatie. De groep werd in drieën gesplitst waarna ze aan de slag gingen met verschillende activiteiten gericht op het basisschoolkind. Samen met NME Zeeland en het IVN is de studenten uitgelegd waar de Zeeuwse centra gelegen zijn en welke producten en diensten de studenten kunnen afnemen. Ze hebben een kijkje genomen achter de schermen bij Terra Maris, de klimaat speurtocht

gedaan en zijn binnen en buiten met praktische activiteiten aan de slag gegaan. Het is zeer nuttig om de PABO studenten wegwijs te maken in Natuur- en milieu Educatieland zodat ze tijdens hun studie en later als leerkracht dit kunnen inzetten op hun (stage) school. Er zijn 76 NME zaadjes geplant.

Pontes / Wereldreis: Technieken van de natuur

Dit jaar konden we weer 3 VO groepen ontvangen voor de Wereldreis georganiseerd door de ZB (de Bibliotheek van Zeeland). Het is een maatschappelijk project waarbij de leerlingen tijdens “een reis” door Goes ontdekken hoe ze in hun eigen stad het verschil kunnen maken voor een eerlijke en duurzame wereld. Bij het MEC ligt de nadruk op het feit dat door onze huidige manier van leven we de aarde vernietigen en onschatbare kennis uit de natuur verloren gaat. D.m.v. praktische opdrachten die dicht bij hun eigen belevingswereld liggen leren ze dat de mens heel veel technieken, die wij dagelijks gebruiken van de natuur heeft afgekeken.

2.3 BEWONERS/TOERISTEN/JEUGD

2.3.1 Hollandsche Hoevedag

Na 3 jaar overgeslagen te hebben was er dit jaar weer een Hollandsche Hoevedag. Deze keer in het najaar, zaterdag 7 oktober. Vanwege ons 30 jarig bestaan organiseerde het MEC de opening. Het kindercollege van Goes opende deze middag samen met onze voorzitter Conny Miermans door het eerste houten blok in het nieuwe insectenhotel te leggen. Daarna konden bezoekers aan allerlei activiteiten in het gebied deelnemen. Wij organiseerde dit jaar de volgende activiteiten in het kader van “Tegelwippen”:

- Tegelwiprun voor de eer
- Demonstraties waterklimaattafel (15 x)
- Zaadbommetjes maken
- Info over tegelwippen samen met de tuinenmaquette
- Tegelwipquiz waarmee een tuinplant gewonnen kon worden.

De organisatie van de Hollandsche Hoevedag ligt in handen van alle gebruikers die in het gebied actief zijn. Samen organiseren we een gezellige middag voor jong en oud.

2.3.2 Deelname "We are the Pollinators"

Voor de 2de keer hebben wij meegedaan met de landelijke actie "We are the Pollinators". In april-mei zijn we een uitgiftepunt voor zakjes inheems zaad speciaal voor insecten, genoeg voor 2 vierkante meter. Een sympathiek actie. In totaal hebben we 30 zakjes uitgedeeld.

2.3.3 Internationale Modderdag

Tijdens ModderDag staat het vrij spelen met de elementen water en zand centraal. En daarbij mag je vies worden! Kinderen krijgen de ruimte om modder te maken, ontdekken en beleven. Een ander doel is kinderen dicht bij de natuur te brengen. Ze doen positieve natuurervaringen op. En dat is gelukt! Door omstandigheden hebben we het dit jaar in de Hollandsche Hoeve georganiseerd i.p.v. de Mirakel. Er kwamen ongeveer 35 kinderen op deze activiteit af. Ondanks dat we deze keer helaas geen modderglijbaan hadden bleven de kinderen tot aan het eind met de verschillende modderspellen meedoen. Onze vrijwilligers hebben zich weer geweldig ingezet voor deze middag!

2.3.4 Ouderenproject: Lezing ouderen "Een terugblik op de Oosterschelde"

Voor het 12de jaar alweer maar nog steeds zeer succesvol. De 2 vrijwilligers zijn dit jaar weer bij veel zorginstelling langs geweest om de lezing te geven. De lezing wordt gegeven aan zowel kleine als grote gezelschappen en wordt zeer gewaardeerd door zowel de deelnemers als de begeleiding. Er veel vraag naar maar gelukkig hebben we dit jaar een 3de vrijwilliger gevonden en ingewerkt. Zij heeft inmiddels 4 lezingen gegeven en is enthousiast. In totaal zijn er 27 lezingen gegeven. Het project is in samenwerking met NME-Schouwen Duiveland, NME-Walcheren en NME-Tholen opgezet en financieel mogelijk gemaakt door Nationaal Park Oosterschelde.

2.3.5 Afvalopruimactie "Schone Schelde" NLDoet

Op 8 locaties op de Bevelanden zijn er ongeveer 100 mensen aan de slag gegaan om de oevers van beide Scheldes vrij te maken van zwerfafval. Het is een provinciale schoonmaakactie waarbij gemeentes, Provincie, Waterschap, Rijkswaterstaat, HZ en bedrijven samenwerken. We sluiten aan bij NL Doet in maart. Lang niet alle plekken zijn volledig schoon-gemaakt maar.....elke stukje zwerfafval wat opge-ruimd wordt vormt geen gevaar meer voor mens en dier!

2.3.6 Uitreiking TOOSZ (Trots Op Ons Schoon Zeeland)

Er zijn weer 5 inwoners in het zonnetje gezet die regelmatig vrijwilliger zwerfafval opruim en betrokken zijn bij hun omgeving. Zij hebben een TOOSZ speldje ontvangen. Wethouder Mackintosh van de gemeente Kapelle heeft 1 speldje uitgereikt tijdens de World Cleanup Day en wethouder Veldhuizen van de gemeente Goes heeft er 4 uitgereikt. Ook kinderen komen in aanmerking voor een speldje.

2.3.7 Hollandsche Hoeve Schoon – Pak een emmer en doe het gewoon!

Vorig jaar mee gestart en het was direct een succesnummer, zowel voor ons als voor restaurant de Vierlinden (onze burens in het Hollandsche Hoevegebied) waar we deze actie samen mee organiseren. Vanaf april konden kinderen een ijsje verdienen door een emmer zwerfafval te rapen. Ze halen bij ons een emmer, gripper en eventueel handschoenen op en gaan gewoon aan de slag. Zowel ouders als kinderen vonden het een zeer sympathieke actie en de deelname was groot. De samenwerking met de Vierlinden verliep heel goed. Wij verzorgen het materiaal, de uitleen en de ontvangst van het zwerfafval, het restaurant zorgt voor de ijsjes. Een mooi voorbeeld een bedrijf betrekken bij het zwerfafval-

probleem.

Van half april t/m half oktober hebben maar liefst 258 kinderen een ijsje verdiend op woensdag.

2.3.8 Landelijke opschoon dag en World Clean Up Day - Gratis afvalgrijper

Naast onze gebruikelijke promotie zijn deze landelijke dagen in maart en september een goede aanleiding om extra aandacht besteden aan het activeren van inwoners om in hun eigen omgeving zwerfafval tegen te gaan en op te ruimen. Het moet normaal worden om het zwerfafval dat je ziet liggen op te rapen en in de dichtstbijzijnde prullenbak te stoppen. Inwoners kunnen ook een gratis grijper bij ons ophalen en vuilniszakken als ze regelmatig zwerfafval willen rapen. Met deze groep mensen houden we contact. Omdat we hele degelijke afvalgrijpers aanschaffen vragen we deze vrijwilligers om de grijper weer terug te brengen als ze hem niet meer gebruiken of als ze gaan verhuizen. Iemand anders kan er dan weer gebruik van maken.

In 2023 staan er inmiddels 84 mensen op de lijst die samen 108 grijpers in hun bezit hebben (waarvan er 20 voor kinderen zijn).

2.3.9 Goese Sasdag

Jaarlijks organiseren we in de Oosterschelde-week i.s.m. de Nederlandse Onderwatersport Bond een leuke en gezellige middag voor jong en oud aan de Oosterschelde. Lekker buiten aan het Goese Sas en een fijne en veilige locatie voor kinderen en duikers. Het was een mooie nazomerdag en er werden weer veel verschillende dieren en wieren gevonden. Genieten dus. In de aquariabakken was alles goed te zien. Er kwamen een in 3 uur tijd ongeveer 75 mensen langs. Het Nationaal Park Oosterschelde heeft aan de NOB duikers TrashBags uitgedeeld zodat er ook onder water zwerfafval geraapt kan worden. Financieel mogelijk gemaakt door Nationaal Park Oosterschelde.

2.3.10 Tuinvogels op de kinderboerderij Nieuw

Om tuinvogels meer in de kijker te zetten hebben we informatiebordjes gemaakt. Deze bordjes zijn samen met de bijbehorende broedkastjes opgehangen op de kinderboerderij. Leuk om te zien hoe ouders en kinderen de bordjes lezen en kastjes bekijken. Er volgt nog een educatieve (speur) route over dit onderwerp.

2.3.11 Actie Plan Boom

Op zaterdag 9 december hebben we samen met 9 vrijwilligers ruim 1200 inheemse bomen en struiken uitgedeeld aan inwoners van de gemeente Goes. We waren het ophaalpunt voor de actie "Plan Boom" van o.a. de ZMF. Particulieren konden zich inschrijven voor maximaal 6 bomen of struiken die ze planten in hun eigen tuin. De landelijke actie is opgezet om Nederland te vergroenen. De komende jaren moeten er 10 miljoenen bomen in Nederland bij komen door deze actie.

2.3.12 Vrijwilligersuitje

Afgelopen 3 jaar hebben we geen bijeenkomst kunnen organiseren voor onze vrijwilligers i.v.m. coronamaatregelen. Maar dit jaar, ons jubileumjaar

(30 jaar) hebben we uitgepakt en zijn we met z'n allen op uitstap geweest naar het Arboretum in Kalmthout. Met een gids door de prachtige tuin was fantastisch en na afloop een lekkere lunch bij de Rozantiek gehad. Het werd zeer gewaardeerd en heel fijn om met iedereen weer eens op stap te zijn.

2.3.13 Laarzenkastje **Nieuw**

Voor alle kinderen die lekker in de plassen willen stampen maar geen laarzen hebben. Naast onze ingang staat een kastje met wel 20 paar laarsjes in alle kleuren en maten. Ouders hebben nu geen excuus meer..... Bovendien hangt er een superleuke natuurbingo in het kastje die is aangepast aan het seizoen.

2.3.14 Ons tuintje

En natuurlijk niet te vergeten....ons eigen tuintje bij de ingang van het MEC. Daar zijn al zoveel kinderen op zoek gegaan naar het bodemleven tussen het dode hout, onder stenen en dakpannen. Met de 2 vergrootglazen die er hangen en ons informatiebord nemen kinderen (en hun ouders) altijd een kijkje.

3. OVERLEG EN NETWERK

MEC De Bevelanden is vertegenwoordigd in verschillende provinciale en regionale overlegstructuren, sommige structureel, andere incidenteel.

De volgende bijeenkomsten werden door de coördinator bijgewoond:

- NME Zeeland overleg, 2 x per maand
- NME Zeeland, strategisch overleg 1x
- Werkgroep Voorlichting en Educatie NPO 2x
- Schone Schelde 1x
- Schoon & Circulair (Schoon Zeeland): 5x
- Hollandsche Hoevedag: 3x
- IVN – NME: Samenwerking verschillende projecten: 5x
- Gemeentes: Samenwerking verschillende activiteiten 4x

Daarnaast zijn er diverse werkoverleggen geweest over de concrete uitvoer van projecten en is er samengewerkt met o.a. Stichting Landschapsbeheer Zeeland, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, St. Zeeuws landschap, en de Bevelandse gemeenten. In bijlage 2 een volledig overzicht van partijen waarmee is samengewerkt.

Aanwezig geweest bij de volgende netwerkbijeenkomsten:

- 29 maart: Symposium Jong Leren Eten; Gezonde voedselomgeving op en rondom scholen.
- 3 april: NME Zeeland/IVN/NPO/Voortgezet onderwijs; Samenwerking projecten
- 23 mei en 30 augustus: Geopark Schelde Delta
- 26 mei: Natuurmonumenten; Opening boswachtershut Zwaakse Weel
- 19 september: NME Zeeland/Groene Vloot/NPO; Vaartocht Oosterschelde + overleg
- NME centrum De Elzenhoek in Oss op 9 november: Werkbezoek

4. DIVERSEN

4.1 NIEUWJAARSBIJEENKOMST

I.p.v. de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst hebben we gekozen om dit te combineren met het uitje in de zomer voor de vrijwilligers i.v.m. het 30-jarig bestaan van het MEC. Dit is goed bevallen en gaan we voorlopig op deze manier voortzetten.

4.2 STAGIAIRE

In het begin van dit jaar hebben afscheid genomen van onze stagiaire, 4de jaars student van het Van Hall Larenstein. Zij heeft 6 maanden stage gelopen en onderstaande activiteiten uitgevoerd en afgerond.

- Lesmateriaal Bomen geactualiseerd
- Onderzoek naar het gebruik van ons lesmateriaal. Zij heeft daarvoor interviews afgenomen met leerkrachten en een enquête uitgezet.

4.3 PUBLIC RELATIONS

Pers: Het MEC zorgt ervoor dat de activiteiten en projecten regelmatig in de vorm van persberichten in de regionale dag- en advertentiebladen zijn te lezen. Bij nieuwe projecten wordt direct contact opgenomen met de pers. Zie bijlage 3: een greep uit de media.

PZC: Interview voor de activiteit Hollandsche Hoeve Schoon + filmpje

<https://www.pzc.nl/goes/een-gratis-ijsje-voor-een-volle-emmer-met-afval-we-vonden-zelfs-een-oude-onderbroek~ad502637/>

Presentaties gegeven aan: OLAZ BC (Schoon Zeeland), 1ste jaars PABO studenten.

Folder MEC: Aangepast en in herdruk

Flyer naschoolse activiteiten Noord-Beveland: Voor elke school is er een aparte flyer gemaakt met daarin het aanbod activiteiten van het seizoen (winter en voorjaar).

Kerstkaart Vrijwilligers: Gemaakt – gedrukt – verzonden.

Nieuwsbrief scholen: Er 7 nieuwsbrieven verstuurd via mailchimp naar alle basisscholen, deelnemers, vrijwilligers en contactambtenaren van de gemeenten. Na elke nieuwsbrief sturen we alle scholen nog een aparte mail met een kort overzicht.

Meter NME: Gemaakt en begin van het schooljaar verstuurd naar alle basisscholen. Hierin staat per maand een tip om met Natuur- en Milieu Educatie aan de slag te gaan. De NME meter dient in de personeelskamer opgehangen te worden.

Website: De website wordt wekelijks bijgehouden.

Youtube: Er is geen film gemaakt voor ons eigen Youtube kanaal maar op Instagram plaatsen we regelmatig Reels.

Twitter: Is begin 2023 afgesloten.

Facebook: Op 31 december 2023 600 volgers. Dat is een stijging van 140.

Instagram: Op 31 december 2023 hadden we 570 volgers. Dit is een stijging van 169.

Promotiemateriaal: Extra Toosz-speldjes besteld (Schoon Zeeland), Extra T-shirts MEC aangeschaft.

4.4 KANTOOR EN CURSUSRUIMTE

4.3.1 Gebruik cursusruimte

Dit jaar konden natuurverenigingen gelukkig weer gebruik maken van de cursusruimte. Dat mag nog steeds gratis. Alleen voor gebruik van koffie en thee wordt een vergoeding gevraagd. Andere groepen betalen per dagdeel een bijdrage.

4.3.2 Arbozorg/veiligheid

De BHV'er heeft de herhalingscursus gevolgd voor Bedrijfshulpverlener (BHV) en met goed gevolg afgesloten.

4.3.3. AVG

Het privacy beleid is gecontroleerd.

4.3.4 Opleiding / ontwikkeling

* BHV herhalingscursus gevolgd en behaald

* Introductie cursus "Whole School Approach" van het GDO

5. BIJLAGEN

1 Uitleen materiaal + deelname activiteiten per school

2 Uitleen materiaal overige organisaties

3. Samenwerking met andere organisaties/overheden

4. Een greep uit de media

Uitleen materiaal + deelname activiteiten per school

	Gemeente Kapelle	School	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Kapelle	Moolhoek	12	4
2		Juliana van Stolbergschool	57	12
3		't Honk	4	16
4		Eben Haezer (so)	17	5
5		Samuel (so)	8	3
6		Isaac Beekman	-	-
7	Biezelinghe	De Linge	4	3
8	Wemeldinge	De Hoeksteen	1	1
9		Wemeldinge	0	1
			103	45
	Gemeente Noord-Beveland	School		
1	Colijnsplaat	Het Stelleplankier	0	7
2	Kamperland	De Kamperschouw	7	9
3	Kortgene	De Zuidvliet	1	3
4	Wissenkerke	De Vliete	7	10
			15	29
	Gemeente Goes	School	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Goes	Koelman	16	7
2		Dr. C. Steenblok	3	0
3		De Wingerd	36	7
4		Bisschop Ernst	18	5
5		Holtkamp	6	0
6		De Basis	5	6
7		Prof. Dr. Kohnstamm	1	1
8		De Tweemaster	14	5
9		De Zuidwesthoek	1	0
		De Wereldwijzer	11	5
10		Prinses Beatrix	13	3
11		't Noorderlicht	0	1
12		Prinses Irene	21	4

13		De Kring (so)	10	7
15		De Sprienke (so)	12	5
16		Deltaschool (so)	1	0
17		De Tweern (so)	41	21
		De Wissel (so-VO)	0	0
18		Calvijncollege Goes (VO)		
19		Pontes Bergweg (VO)		
20		Pontes Oranjeweg (VO)		
21		Ostrea (VO)		
22	Wolphaartsdijk	Johannes Calvijn	5	1
23		Samenspel	2	1
		Lichtwortel (thuisonderwijs)	12	1
24	's-Heer Arendskerke	Schengehof	9	4
25	Kloetinge	De Kloetingseschool	7	3
		Odyzee basisschool (so)	7	1
26	Wilhelminadorp	Stamperiussschool	0	0
27	's-Heer Hendrikskinderen	De Poeljeugd	2	1
			253	89
	Gemeente Borsele	School	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Borssele	Frank van Borssele	1	0
2		Ds.G.H. Kerstenschool	7	2
3	Driewegen	't Opstapje	8	4
4	's-Gravenpolder	De Linden	10	10
5		De Rank	17	8
6		Koningin Juliana	17	10
7	's-Heerenhoek	Don Bosco	10	4
8	Heinkenszand	De Wegwijzer	0	1
9		De Reiger	15	6
10		Jan van Schengenschool	53	2
11	Hoedekenskerke	De Regenboog	0	2
12	Kwadendamme	Mgr. Heyligersschool	9	6
13	Lewedorp	De Leeuwerek	6	2
14	Nieuwdorp	De Regenboog	1	1
15	Nisse	De Meidoorn	15	9
16	Oudelande	De Schakel	5	3
17	Ovezande	De Zandplaat	0	6
			174	76

	Gemeente Reimerswaal	Scholen	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Hansweert	Schuttevaer	3	4
2		De Eendracht	2	4
3	Krabbendijke	De Zevensprong	15	5
4		Julianaschool	10	1
5		De Klimroos	4	4
6		Calvijncollege (VO)		
7	Kruiningen	De Welle	3	2
8		Dr. A. Comrieschool	35	6
9		Voorhoute	0	0
10	Oostdijk	De Bornput	11	6
11	Rilland	De Horizon	11	3
12		De Zandbaan	3	1
13		De Reigersberg	1	0
14	Waarde	D'n Akker	3	0
15	Yerseke	Ds. G.H. Kerstenschool	27	1
16		Het Kompas	1	1
17		Parelmoer	0	0
			130	38
	Subtotaal uitleen		675	
	Deelname activiteiten			277

67 van de 70 basisscholen hebben in 2023 gebruik gemaakt van het lesmateriaal, gastlessen en andere activiteiten

Uitleen materiaal overige organisaties

Gemeente Borsele		1
Gemeente Goes		0
Gemeente Reimerswaal		17
Gemeente Kapelle		3
Gemeente Noord-Beveland		0
IVN Zeeland		0
NME Walcheren		0
NME Schouwen-Duiveland		0
Kinderopvang	KIBEO/Prokino/gastouders	18
MEC De Bevelanden		32
Nationaal Park Oosterschelde		0
Natuurmonumenten		29
Zeeuws Landschap		6
Naschoolse activiteiten		30
SMWO		6
Particulieren		28
SCALDA		11
Schoon Zeeland		70
Scouting	Verschillende groepen	10
Columbus	Zeeuwse bibliotheek	5
Stichting Petje Af		0
Zeeland Kentalis		0
Scholen buiten de regio		6
Campings		4
Gors	De Cirkel	1
Fruitteeltmuseum		0
GGD		0
Gasthuis Terweel		10
Subtotaal		287

Samengewerkt met onderstaande organisaties

Natuur & Milieu organisaties	Overheid	Bedrijven
Nationaal Park Oosterschelde	Gemeente Goes	Restaurant 4-Linden Goes
IVN Zeeland	Gemeente Noord-Beveland	
IVN Zeeuws Delta	Gemeente Borsele	
Natuurmonumenten	Gemeente Reimerswaal	
Staatsbosbeheer	Gemeente Kapelle	
KNNV De Bevelanden	SMWO Goes	
NME Schouwen-Duiveland	Bons Borsele	
NME Walcheren	Jong Kapelle	
Natuur&Zo Terneuzen	Kibeo	
NME Tholen	Kinderboerderij Hollandsche Hoeve	
Zeeuws Landschap /Terra Maris	Rijkswaterstaat	
Stichting landschapsbeheer Zeeland	Omnis Kindcentrum	
Overige		
Ambachtscentrum		
Scouting HVB-Gosaha		

MEC in de media

GOES

Afvalopruimers in het zonnetje gezet: 'Ze laten alles slingeren'

Zwerfafval op straat is veel mensen een doorn in het oog. Zes Goesenaren die regelmatig in de weer zijn om de rotzooi van anderen op te ruimen, werden gisteren in het zonnetje gezet.

„Ik kan me er zo aan ergeren”, vertelde Carla van der Heul, nadat ze haar speldje had gekregen. „Ik was een keer in Amsterdam, de dag na de Gay Pride. Je wilt niet weten hoeveel afval er toen lag. Zoiets had ik nog maar zelden gezien. Als je op straat wijn drinkt, kun je de lege fles toch wel mee terug naar huis nemen!? Op het strand is het al net zo. Mensen nemen van alles mee, maar hun afval laten ze gewoon liggen.”

Grijper en zak

De inwonster van Goes gaat in haar eigen buurt regelmatig op pad met grijper en afvalzak om zwerfafval op te ruimen. Dochter Carolien doet dat ook. „Dat heb ik

Wethouder Joan Veldhuizen (rechts) zette gisteren een aantal Goese zwerfvuilopruimers in het zonnetje. FOTO MARCELLE DAVIDSE

toch een beetje van huis uit meegekregen, hè”, zei ze lachend, wijzend naar haar moeder. Carolien neemt ook dochter Nadine geregeld mee om afval op te ruimen. Het drietal werd daarom gisteren beloond met een zogeheten 'Trots op ons schoon Zeeland-speldje.' Ook Davy Fontaine, Lindie Joosse en hun zoon Seph kregen er één voor hun opruimacties.

De speldjes werden uitgereikt door de Goese wethouder Joan

Veldhuizen bij het Milieu Educatie Centrum (MEC) in de Hollandse Hoeve. Daar gaan in de warmere maanden elke woensdagmiddag kinderen op pad met grijper en zak om het recreatiegebied van afval te ontdoen. Maar mensen kunnen bij het MEC ook een grijper ophalen als ze daarmee hun eigen omgeving willen schoonmaken.

Zie ook pzc.nl/play

– Rob Paardekam

Zwerfafval opruimen voor 'Schone Schelde': "Helaas is het nog nodig"

TEKST: HANNAH ZEGERS FOTO: DESTINY VAN GEFFEN

Honderden vrijwilligers stropen de mouwen op voor de actie 'Schone Schelde' en komen bijeen op verschillende stranden in Zeeland om al het zwerfafval op te ruimen, zo ook in Wissenkerke. "Ik hoop natuurlijk dat we niks vinden, maar dat zal helaas niet zo zijn."

Schone Schelde, onderdeel van project 'Schone Rivieren', werkt onder andere samen met bedrijven, organisaties, gemeentes en Rijkswaterstaat met als doel dat er minder afval in en om de rivieren ligt. "Veel zwerfafval komt van het land vandaan. Het waait in de rivieren en wordt zo de zee in gespoeld. Uiteindelijk geeft de zee het ook weer terug en komt het in kleine deeltjes op onze stranden terecht", legt Astrid Meijer uit, coördinator van Milieu Educatie Centrum (MEC) de Bevelanden. MEC de Bevelanden organiseert de actie in Reimerswaal, Kapelle, Borsele en Noord-Beveland. "Ik hoop uiteindelijk dat we met z'n allen wat beter voor de aarde gaan zorgen en deze dag is daar denk ik een mooie eyeopener voor. Alles bij voorbaat netjes houden, is

namelijk echt veel makkelijker."

Met de handen door het zand

Op de actiedag krijgen alle deelnemers een grijper, vuilniszak of emmer om alles mee op te ruimen. Van de gevonden stukjes plastic, blikjes en ander afval worden foto's gemaakt. "Hiermee kan er onderzocht worden waar het vandaan komt. Op die manier kunnen we bedrijven of vissers aanspreken. Het opruimen is om te inventariseren, want er ligt echt héél veel. Bij Wissenkerke lijkt het vrij schoon, maar zodra je gaat zitten en graven, kom je toch veel kleine stukjes tegen." Dit is dan ook hoe Astrid samen met de vrijwilligers te werk gaat: zittend met de handen door het zand. "Helaas zijn er veel deeltjes die zo klein worden dat we ze niet meer kunnen zien en dus niet kunnen opruimen. Dieren, zoals vissen, eten het per ongeluk op en kunnen daar niet tegen. Uiteindelijk belandt het daardoor ook op ons eigen bord."

Weinig vooruitgang

De opruimacties in Zeeland worden al

bijna tien jaar georganiseerd, maar Astrid ziet weinig verschil op de stranden.

"Helaas is het nog nodig om deze dagen te organiseren. Het is triest, maar daarom juist zo belangrijk dat we ook de herkomst van het afval vinden." Gelukkig ziet ze wel dat het gewoner wordt om afval op te ruimen. "Wij geven gastlessen op scholen en kinderen zijn altijd erg enthousiast wanneer ze afval gaan rapen. Ze zijn betrokken bij de omgeving en de dieren die er last van hebben."

Landelijke Opschoondag

"Als je ook graag wilt helpen, is er op 18 maart nog de Landelijke Opschoondag. Bij MEC de Bevelanden lenen we grijpers uit om aan de slag te gaan, wanneer het voor jou uitkomt die dag. Ook als je niet met een actiedag mee kan doen, is het mogelijk om een grijper bij ons te halen waarmee je kan prikken tijdens een wandeling. Ik doe het zelf ook als ik afval zie en als je er eenmaal mee begint, dan kan je het moeilijk laten liggen. In de sportschool gaat iedereen door de knieën, dus even bukken om een blikje op te rapen is juist extra beweging!"

'Ik woon al ruim
30 jaar in Neder-
land, maar voel
me nog erg
Amerikaans'

Lizanne Hennessey

ONDERNEMEN

ZIE PAGINA >

8

ZWERFAFVAL TE LIJF

3

Vele vrijwilligers kwamen dit weekeinde op allerlei plekken in actie om
zwerfafval op te ruimen. Kapellenaar Robin Valentijn (foto) werd verrast
met een speldje, omdat hij al jaren vrijwillig afval te lijf gaat. Op pagina 3
vertellen hij en andere betrokkenen over de strijd tegen zwerfafval.

Foto: Joppe Kortlaar

'Mensen bewust maken van de natuur in hun omgeving'

Astrid Meijer,
MEC de Bevelanden

KAPELLE – Het afgelopen weekend staken veel mensen vrijwillig hun handen uit de mouwen tijdens NLdoet en de gezamenlijke opruimactie van Schoon Zeeland: Schone Schelde. Onder meer op en om de dijk bij het praathuisje in Schore werd door een twintigtal vrijwilligers een ochtend lang zoveel mogelijk vuilnis opgeruimd.

De opruimactie is georganiseerd door een van de partners van Schoon Zeeland, Milieu Educatie Centrum (MEC) de Bevelanden. Het MEC is erop gericht om mensen bewust te maken van de natuur in hun omgeving. "We hebben vier kernthema's: biodiversiteit, gezonde en duurzame voeding, afval en zwerfafval en energie en klimaat", vertelt Astrid Meijer van het MEC. "Onze voornaamste doelgroep is het basisonderwijs. Voor de basisscholen hebben we veel lesmateriaal beschikbaar, maar ook worden er vaak gastlessen gegeven. Voorbeelden daarvan zijn 'de imker in de klas' (foto) en lessen over zwerfafval waarna de kinderen ook zelf aan de slag gaan met afval ruimen om hun school." Naast de basisscholen organiseert het MEC ook met particulieren opruimacties en werken ze dus samen met onder andere Schoon Zeeland. "Afgelopen zaterdag hebben op meerdere plekken op de Bevelanden mensen meegedaan aan de schoonmaakacties. Onder andere op de dijk bij Bath en bij Baarland werd ook schoongemaakt", zegt Meijer. Al het verzamelde afval gaat naar Rijkswaterstaat die de hoeveelheid afval vastlegt en onderzoekt op onder andere de herkomst. ■

SCHORE – Voordat de vrijwilligers zaterdag begonnen met de diverse zwerfafvalopruimacties reikte de Kapelse wethouder Siwart Mackintosh het TOOSZ-speldje, Trots op ons Schoon Zeeland, uit aan Robin Valentijn. Deze Kapellenaar staat bekend om zijn vrijwillige opruimwerk en ontving derhalve een blijk van waardering namens Schoon Zeeland en de gemeente Kapelle.

"We zijn als gemeente heel blij met dit soort initiatieven en mensen als Robin, die een voorbeeld zijn voor anderen om zelf ook goed voor de omgeving te zorgen", zegt Mackintosh. "Als je ziet hoeveel afval er ligt word je je snel bewust van hoe groot dit probleem is." Ook Valentijn spoort iedereen aan om zelf aan de slag te gaan. "Er zijn veel mensen die een eigen stukje van hun omgeving koesteren en wanneer ze bijvoorbeeld met de hand lopen ook zwerfafval opruimen, zo iets kleins betekent al heel veel", zegt hij. Het afval dat die ochtend werd opgeruimd was doorgaans anders dan het afval dat Valentijn achter de dijk opruimt. "Aan de kust heb je te maken met het leefgebied van veel verschillende soorten dieren in combinatie met een heel vervelende vorm van afval: plastic. Van grote stukken tot minuscule stukjes, die heel snel in de voeding van de dieren terecht komen. Kijk maar naar overleden vogels waarvan de maaginhoud onderzocht wordt; ze hebben op een enkeling na allemaal plastic in de maag", legt hij uit. ■

'Overleden vogels waarvan de maaginhoud onderzocht wordt, hebben bijna allemaal plastic in de maag'

Robin Valentijn,
opruimvrijwilliger

'Ons doel is een schone wereld behouden voor onze kleinkinderen, iedereen's kleinkinderen'

Frans en Trix de Bruijkere,
opruimvrijwilligers

SCHORE – De vele vrijwilligers die zaterdag zwerfafval gingen opruimen, hadden allemaal een eigen reden om die dag te komen helpen. Ook Frans en Trix de Bruijkere waren zaterdagochtend aanwezig om te helpen met de dijk die dag schoner achter te laten dan hij was.

Nieuw was het opruimen met de grijper voor de twee niet, want tijdens hun dagelijkse wandeling nemen ze altijd al de grijper mee om hier en daar wat op te ruimen. "We gaan iedere dag een halfuurtje wandelen in de omgeving en dan gaan we er met een lege vuilniszak op uit om al het afval terug mee naar huis te nemen. Je loopt immers toch", zegt Frans. "In eerste instantie liep ik met de hand maar toen we geen hond meer hadden, had ik geen doel meer tijdens het wandelen", voegt Trix daaraan toe. "Zodoende ben ik papier en plastic gaan rapen tijdens het wandelen." Helaas komen ze na een wandeling nog vaak met een gevulde zak terug, vertelt Frans. "Ons doel is echt om een schone wereld te behouden voor onze kleinkinderen, iedereen's kleinkinderen. We doen ons best om op te ruimen wat we kunnen en het goede voorbeeld te geven, waardoor we hopelijk over een tijd een nieuw doel moeten gaan zoeken om te wandelen." Hij is er van overtuigd dat milieuvuiling en klimaatverandering nog altijd tegen kan worden gegaan. "Als we ons er bewust van worden en stoppen in de juiste richting maken denk ik dat we een heel groot verschil kunnen maken." ■

Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden
Kattendijksedijk 23
4463 AL GOES

Jaarrekening 2023

Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden
Kattendijksedijk 23
4463 AL GOES

Jaarrekening 2023

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Financieel verslag

1.1	NOAB-Samenstellingsverklaring	2
-----	-------------------------------	---

2. Jaarrekening

2.1	Balans per 31 december 2023	5
2.2	Staat van baten en lasten over 2023	7
2.3	Toelichting op de jaarrekening	8
2.4	Toelichting op de balans	10
2.5	Toelichting op de staat van baten en lasten	14

3. Overige gegevens

3.1	Wettelijke vrijstelling	17
3.2	Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat	17

Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden
Kattendijkseijk 23
4463 AL GOES

Referentie: 2022560
Betreft: jaarrekening 2023

Goes, 17 april 2024

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2023 van uw stichting.

De balans per 31 december 2023, de staat van baten en lasten over 2023 en de toelichting, welke tezamen de jaarrekening 2023 vormen, alsmede de overige gegevens zijn in dit rapport opgenomen.

1.1 NOAB-Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden te Goes is door ons samengesteld op basis van de van u verkregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2023 en de winst- en verliesrekening over 2023 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichtingen is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Wij hebben deze samenstellingsopdracht uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht en volgens richtlijnen en werkschema's, welke gebaseerd zijn op het NOAB kwaliteitssysteem (NKS). Dit houdt onder meer in dat wij ons gehouden hebben aan de voor ons geldende voorschriften in de verordeningen van de Nederlandse Orde van Administratie en Belastingdeskundigen (NOAB).

Daardoor mag u er van uit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

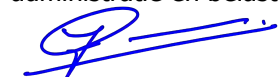
Op grond van bovenstaande wordt van ons verwacht dat wij de jaarrekening samenstellen in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het verzamelen, het verwerken, het rubriceren, vergelijken, onderling aansluiten en het samenvatten van financiële gegevens ten behoeve van de jaarrekening en of kredietrapportage. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Hems • Maljaars
administratie en belastingadvies

ing. J.C. Maljaars

2. JAARREKENING

Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden te Goes

2.1 Balans per 31 december 2023

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA	31 december 2023		31 december 2022	
	€	€	€	€
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	142		-	
Overige vorderingen	1.203		2.099	
Overlopende activa	149		-	
		1.494		2.099
<i>Liquide middelen</i>		101.218		90.566
Totaal activazijde		<u>102.712</u>		<u>92.665</u>

,

2.1 Balans per 31 december 2023

(Na resultaatbestemming)

	31 december 2023		31 december 2022	
PASSIVA	€	€	€	€
Eigen vermogen				
<i>Eigen vermogen</i>				
Algemene reserve	23.126		19.546	
Bestemmingsreserves	4.234		6.274	
Continuïteitsreserve	40.000		40.000	
		67.360		65.820
<i>Vastgelegd vermogen</i>				
Bestemmingsfondsen	12.000		12.000	
		12.000		12.000
Kortlopende schulden				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8.762		7.643	
Overige schulden	14.590		7.202	
		23.352		14.845
Totaal passivazijde		<u>102.712</u>		<u>92.665</u>

2.2 Staat van baten en lasten over 2023

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Bijdragen gemeenten	139.563	158.047	118.857
Bijzondere baten	50.664	20.500	47.783
Overige baten	514	-	558
Baten	190.741	178.547	167.198
Kosten projecten / activiteiten	27.784	22.000	28.232
Activiteitenlasten	27.784	22.000	28.232
Bruto exploitatieresultaat	162.957	156.547	138.966
Personeelskosten	126.446	120.000	114.432
Overige personeelskosten	4.082	700	1.323
Huisvestingskosten	19.743	21.625	19.892
Algemene kosten	9.930	15.300	7.732
Beheerslasten	160.201	157.625	143.379
Exploitatieresultaat	2.756	-1.078	-4.413
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	1.119	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-295	-250	-251
Som der financiële baten en lasten	824	-250	-251
Resultaat	3.580	-1.328	-4.664
Resultaat	3.580	-1.328	-4.664
Bestemming resultaat:			
Algemene reserve	3.580	-1.328	-4.664
	3.580	-1.328	-4.664

2.3 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden, statutair gevestigd te Goes, bestaan voornamelijk uit:

- het bevorderen van milieubewustzijn en milieubewust gedrag door middel van het geven, ontwikkelen en bevorderen van milieu-informatie en milieu-educatie.

De feitelijke activiteiten worden uitgevoerd aan de Kattendijksedijk 23 te Goes.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden, statutair gevestigd te Goes is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41114893.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Vrij besteedbaar vermogen

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Vastgelegd vermogen

Het vastgelegd vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen dat is afgezonderd omdat daaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de stichting zou zijn toegestaan. Als deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel van het vermogen aangeduid als bestemmingsfonds.

2.3 Toelichting op de jaarrekening

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten van het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Pensioenen

De onderneming heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en betaalt de onderneming verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

2.4 Toelichting op de balans

ACTIVA

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Handelsdebiteuren		
Debiteuren	<u>142</u>	<u>-</u>

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Diversen / vooruitbetaald	811	1.713
Nationaal Park Oosterschelde	<u>392</u>	<u>386</u>
	<u>1.203</u>	<u>2.099</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	<u>149</u>	<u>-</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Liquide middelen		
NL77 TRIO 0379 3269 49	6.393	10.459
NL87 TRIO 2017 6844 14 (spaarrekening)	79.705	-
NL77 ASNB 0907 8210 30 (spaarrekening)	15.056	79.996
Kas	<u>64</u>	<u>111</u>
	<u>101.218</u>	<u>90.566</u>

2.4 Toelichting op de balans

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Vrij besteedbaar vermogen

	2023	2022
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	19.546	24.210
Bestemming resultaat boekjaar	3.580	-4.664
Stand per 31 december	23.126	19.546
	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bestemmingsreserves		
Reservering opleiding	500	500
Reservering vrijwilligers bedankje	690	1.000
Reservering lesmateriaal	-	600
Reservering inventaris	3.044	4.174
	4.234	6.274
	2023	2022
	€	€
<i>Reservering opleiding</i>		
Stand per 1 januari	500	500
Bestemming resultaat boekjaar	-	-
Stand per 31 december	500	500

2.4 Toelichting op de balans

	2023	2022
	€	€
<i>Reservering vrijwilligers bedankje</i>		
Stand per 1 januari	1.000	1.000
Bestemming resultaat boekjaar	-	-
Vrijval	-310	-
Stand per 31 december	690	1.000

	2023	2022
	€	€
<i>Reservering lesmateriaal</i>		
Stand per 1 januari	600	600
Bestemming resultaat boekjaar	-	-
Vrijval	-600	-
Stand per 31 december	-	600

	2023	2022
	€	€
<i>Reservering inventaris</i>		
Stand per 1 januari	4.174	3.674
Bestemming resultaat boekjaar	-	-
Dotatie	-	500
Vrijval	-1.130	-
Stand per 31 december	3.044	4.174

	2023	2022
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	40.000	40.000
Mutatie reserve	-	-
Stand per 31 december	40.000	40.000

Er wordt een continuïteitsreserve gevormd welke gebaseerd is op risicogericht denken. Jaarlijks wordt bepaald welke risico's zich kunnen voordoen waar een financiële verplichting op volgt, of een zodanig financieel gevolg heeft waarbij de lasten niet direct in lijn kunnen worden gebracht met de gewijzigde situatie. De reserve wordt jaarlijks vastgesteld. Per 31 december 2023 bedraagt de gewenste stand € 40.000.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

Voor de verwerking van het saldo over het boekjaar 2023 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

Het ingehouden deel van het resultaat over 2023 bedraagt € 3.580.

2.4 Toelichting op de balans

Vastgelegd vermogen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Bestemmingsfondsen		
Schoon Zeeland	12.000	12.000
	2023	2022
	€	€
<i>Schoon Zeeland</i>		
Stand per 1 januari	12.000	12.000
Bestemming resultaat boekjaar	-	-
Stand per 31 december	12.000	12.000

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	6.608	5.963
Premies pensioen	2.154	1.680
	8.762	7.643
	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
<i>Loonheffing</i>		
Loonheffing	6.608	5.963
	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
<i>Premies pensioen</i>		
Pensioenen	2.154	1.680
	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige schulden		
Overige schulden	2.282	452
Nog te betalen projecten	750	750
Nog te betalen electra/water	3.600	2.500
Reservering vakantiegeld/EJU	7.958	3.500
	14.590	7.202

2.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	2022
	€	€
Bijdragen gemeenten		
Gemeente Borsele	30.355	25.812
Gemeente Goes	51.656	44.027
Gemeente Kapelle	16.902	14.543
Gemeente Noord Beveland	10.178	8.556
Gemeente Reimerswaal	30.472	25.919
	<u>139.563</u>	<u>118.857</u>
 Overige bijdragen		
Bijdrage Zeeland Schoon	20.790	21.191
Bijdrage externe projecten	22.509	21.012
Bijdrage eigen projecten	5.621	2.999
Bijdrage lesmateriaal	1.744	2.581
	<u>50.664</u>	<u>47.783</u>
 Overige baten		
Overige baten	<u>514</u>	<u>558</u>
 Projecten		
Externe projecten	17.710	19.879
Eigen projecten	6.110	3.421
Lesmateriaal	3.964	4.932
	<u>27.784</u>	<u>28.232</u>
 Personeelskosten		
Lonen en salarissen	98.193	89.498
Sociale lasten	14.488	13.292
Pensioenlasten	13.765	11.642
	<u>126.446</u>	<u>114.432</u>
 Overige personeelskosten		
Reiskosten woon-werk	1.403	826
Onbelaste vergoedingen WKR	2.390	-
Arbodienst	289	-
Overige personeelskosten	-	497
	<u>4.082</u>	<u>1.323</u>

2.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	2022
	€	€
Huisvestingskosten		
Huur onroerend goed	18.458	17.613
Inrichtingskosten	-	996
Gas, water en electra	1.100	1.158
Overige huisvestingskosten	185	125
	<u>19.743</u>	<u>19.892</u>
 Algemene kosten		
Administratiekosten	2.690	2.082
Advieskosten	774	-
Porti/telefoon/internet	1.049	920
Zakelijke verzekeringen	656	654
Lidmaatschap/abonnementen	708	816
Opleiding	133	568
Promotie	744	316
Kantoorartikelen	2.176	2.025
Bedankje vrijwilligers	1.000	351
	<u>9.930</u>	<u>7.732</u>
 Financiële baten en lasten		
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		
Rentebate deposito	<u>1.119</u>	<u>-</u>
 Rentelasten en soortgelijke kosten		
Bankkosten en provisie	<u>295</u>	<u>251</u>

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2023 waren gemiddeld 1,4 werknemers in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2022 waren dit 1,4 werknemers.

3. OVERIGE GEGEVENS

3. Overige gegevens

3.1 Wettelijke vrijstelling

De stichting heeft gebruikgemaakt van de mogelijkheid tot vrijstelling van deskundigenonderzoek op grond van artikel 2:396 lid 7 BW.

3.2 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen over de bestemming van het resultaat. Gelet op de juridische rechtspersoonlijkheid van de stichting kan geen uitdeling uit het resultaat plaatsvinden.